

27. april 2011. godine

Konferencija na visokom nivou o budućnosti Evropskog suda za ljudska prava
organizovana u okviru predsjedavanja Turske Komitetom ministara Vijeća Evrope
Izmir, Turska

26. i 27. april 2011. godine

www.coe.int/izmir

DEKLARACIJA

Konferencija na visokom nivou u Izmiru, održana 26. i 27. aprila 2011. godine na inicijativu predsjedavanja Turske Komitetom ministara Vijeća Evrope (u daljem tekstu: Konferencija),

1. Podsjećajući na veliku posvećenost država ugovornica Konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljem tekstu: Konvencija) i mehanizmu kontrole koji je ona utvrdila;
2. Izražavajući odlučnost da se osigura djelotvornost ovog mehanizma u kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom smislu;
3. Potvrđujući ponovo izuzetan doprinos Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: Sud) zaštiti ljudskih prava u Evropi;
4. Potvrđujući ponovo principe utvrđene Deklaracijom i Akcionim planom usvojenim na Konferenciji na visokom nivou u Interlakenu 19. februara 2010. godine i izražavajući odlučnost da se održi zamah Interlaken procesa u dogovorenim rokovima;
5. Podsjećajući da supsidijarni karakter mehanizma Konvencije predstavlja osnovni i noseći princip koji i Sud i države ugovornice moraju uzeti u obzir;
6. Podsjećajući također na zajedničku odgovornost i Suda i država ugovornica da garantuju održivost mehanizma Konvencije;
7. Konstatujući sa zabrinutošću stalno povećanje broja predstavki pred Sudom;
8. Smatrajući da odredbe uvedene Protokolom br. 14, iako se njihov potencijal tek treba u potpunosti iskoristiti i iako su do sada postignuti rezultati ohrabrujući, neće obezbijediti trajno i sveobuhvatno rješenje problema sa kojima se suočava sistem Konvencije;
9. Pozdravljajući tekuće pregovore o modalitetima pristupa Evropske unije Konvenciji;
10. Pozdravljajući konkretan napredak postignut nakon Konferencije u Interlakenu;
- 1
11. Smatrajući, ipak, da održavanje djelotvornosti mehanizma zahtjeva dalje mjere, također u svjetlu preliminarnog doprinosa Predsjednika Suda Konferenciji i mišljenju koje je Sud u plenarnom sazivu usvojio za Konferenciju;
12. Izražavajući zabrinutost da se od Konferencije u Interlakenu broj privremenih mjera zatraženih u skladu sa Pravilom 39. Poslovnika Suda veoma povećao, čime se povećao i obim posla Suda;

13. Uzimajući u obzir da su neke države ugovornice izrazile zanimanje za postupak kojim se najvišim nacionalnim sudovima dozvoljava da traže savjetodavna mišljenja od Suda u vezi sa tumačenjem i primjenom Konvencije;

14. Smatrajući, u svjetlu gore navedenog, da je vrijeme da se razmotri do sada postignuti napredak, da se razmotre dalji koraci za postizanje ciljeva Konferencije i da se odgovori na nove probleme i očekivanja koji su postali očigledni nakon Konferencije u Interlakenu;

15. Podsjećajući na potrebu da se teži ka dugoročnim strateškim razmišljanjima o budućoj ulozi Suda kako bi se osiguralo održivo funkcionisanje mehanizma Konvencije;

Konferencija:

1. Predlaže, da se u skladu sa Interlaken Akcionim planom, prvo razmotre prijedlozi kojima se ne zahtjeva izmjena Konvencije, i drugo, uzimajući u obzir nedavna dešavanja, da se preduzmu neophodne mjere;

2. Pozdravlja mjere koje je Sud do sada već poduzeo s ciljem provedbe Protokola br. 14 i praćenja Deklaracije iz Interlakena, uključujući i usvajanje politike prioriteta;

3. Konstatuje činjenicu da odredbe uvedene Protokolom br. 14 neće same omogućiti ravnotežu između dolazećih i riješenih predmeta kako bi se osiguralo djelotvorno postupanje sa stalno rastućim brojem predstavki, i shodno tome, naglašava hitnost usvajanja daljih mjera;

4. Smatra da su kriteriji prihvatljivosti ključna alatka u upravljanju obimom posla Suda i u davanju praktičnog dejstva principu supsidijarnosti; naglašava važnost da oni od Suda dobiju puno dejstvo i konstatuje, u tom pogledu, da novi kriterij prihvatljivosti usvojen Protokolom br. 14, koji još uvijek nije dobio očekivano dejstvo, tek treba da se oblikuje budućom sudskom praksom i da ga treba ocijeniti s ciljem poboljšanja, i poziva Komitet ministara da pokrene rad u vezi sa mogućim načinima kako da kriteriji prihvatljivosti postanu djelotvorniji i da li bi bilo dobro da se uvedu novi kriteriji, s ciljem unapređenja djelotvornosti mehanizma Konvencije;

5. Potvrđuje ponovo važnost dosljedne primjene principa tumačenja;

6. Pozdravlja nedavno formiranje Savjetodavnog odbora stručnjaka za izbor sudija Evropskog suda za ljudska prava, koji je odgovoran za razmatranje kandidatura koje su predložile države ugovornice prije nego se one prosljede Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope;

7. Poziva Komitet ministara da nastavi sa razmišljanjima o kriterijima za funkciju sudije Suda i o postupcima izbora na nacionalnom i međunarodnom nivou, kako bi se dobri potencijalni kandidati ohrabрили da se prijave i da bi se osiguralo održivo zapošljavanje kompetentnih sudija sa relevantnim iskustvom i nepristrasnost i kvalitet Suda;

8. Konstatuje sa zanimanjem usvajanje novog pristupa u vezi s nadzorom Komiteta ministara nad izvršenjem presuda Suda;

9. Usvaja Plan praćenja naveden u daljem tekstu kao instrument koji se nadograđuje na Interlaken Akcioni plan, uzimajući u obzir nova dešavanja u Vijeću Evrope, Sudu i Komitetu ministara, kao i probleme i očekivanja koja su nastala nakon Konferencije u Interlakenu.

2

Plan praćenja

A. Pravo na pojedinačnu predstavku

Konferencija:

1. Potvrđuje ponovo privrženost država ugovornica na pravo na pojedinačnu predstavku kao kamena temeljca mehanizma Konvencije i u ovom kontekstu smatra da se moraju brzo poduzeti odgovarajuće mjere da se jasno neprihvatljive predstavke vrata, a da se pri tome, ipak, ne sprečava da Sud razmatra osnovane predstavke, i da se osigura da će se sa predmetima postupati u skladu sa principom supsidijarnosti;

2. Ponavlja poziv upućen za razmatranje dodatnih mjera u vezi sa pristupom Sudu prema Deklaraciji iz Interlakena i, prema tome, poziva Komitet ministara da nastavi sa razmatranjem pitanja naplate taksi podnosiocima predstavki i drugih mogućih novih procesnih pravila ili praksi koji se tiču pristupa Sudu;

3. Pozdravljajući poboljšanja u praksi privremenih mjera koje je Sud već uspostavio i podsjećajući da Sud nije imigracioni Apelacioni sud ili četverostepeni sud, naglašava da se razmatranje zahtjeva za privremene mjere mora obavljati potpuno u skladu sa principom supsidijarnosti i da se ti zahtjevi moraju zasnivati na procjeni činjenica i okolnosti u svakom pojedinačnom predmetu, nakon čega slijedi brzo razmatranje i donošenje odluke o osnovanosti predmeta ili o glavnom predmetu.

U ovom kontekstu, Konferencija:

- Naglašava važnost da države ugovornice obezbijede domaća pravna sredstva, gdje je neophodno sa odloživim dejstvom, koja djeluju djelotvorno i pravično i obezbjeđuju pravilno i blagovremeno razmatranje pitanja rizika u skladu sa Konvencijom i u svjetlu prakse Suda; i, iako konstatuje da države ugovornice mogu osporavati privremene mjere pred Sudom, ponavlja zahtjev da ih se države ugovornice moraju pridržavati;

- Naglašava da podnosioci predstavki ili njihovi predstavnici treba da u potpunosti poštuju Praktično uputstvo o zahtjevima za privremene mjere da bi njihovi predmeti bili uzeti u razmatranje, i poziva Sud da izvuče odgovarajuće zaključke ako se ne postupa u skladu sa tim Uputstvom;

- Poziva Sud da prilikom razmatranja predmeta koji se odnose na azil i imigraciju procijeni i u potpunosti uzme u obzir djelotvornost domaćih postupaka, i u slučajevima gdje se ti postupci provode pravično i uz poštovanje ljudskih prava, izbjegava uplitanje osim u veoma posebnim okolnostima;

- Dalje poziva Sud da sa državama ugovornicama razmotri kako da se na najbolji način kombinuje praksa privremenih mjera sa principom supsidijarnosti, i da preduzme korake, uključujući i razmatranje uspostavljanja sistema, ako je to odgovarajuće, za brže razmatranje, na osnovu preciznog i ograničenog vremenskog okvira, osnovanosti predmeta ili glavnog predmeta u kojima su primjenjene privremene mjere;

4. Pozdravlja doprinos Generalnog sekretara koji preporučuje da se potencijalnim podnosiocima predstavki i njihovim zakonskim predstavnicima obezbijede objektivne i sveobuhvatne informacije o Konvenciji i praksi Suda, posebno o postupku podnošenja predstavki i kriterijima prihvatljivosti, zajedno sa detaljnim priručnikom o prihvatljivosti i kontrolnim listom koje je pripremio Sekretarijat Suda, da bi se izbjegle, onoliko koliko je moguće, jasno neprihvatljive predstavke;

5. Poziva Generalnog sekretara da brzo provede, tamo gdje je to neophodno u saradnji sa Evropskom unijom, prijedloge u vezi sa obezbjeđivanjem informacija i obuke sadržane u izvještaju koji je dostavio Komitetu ministara.

B. Provedba Konvencije na nacionalnom nivou

Konferencija:

1. Ponavlja pozive upućene s tim u vezi u Deklaraciji iz Interlakena i posebno poziva države ugovornice da:

3

a. osiguraju postojanje djelotvornih domaćih pravnih sredstava, bilo da su posebne prirode ili opća domaća pravna sredstva, koja predviđaju odluku o navodnoj povredi Konvencije i, gdje je neophodno, naknadu za nju;

b. sarađuju u potpunosti sa Komitetom ministara u okviru novih metoda nadzora nad izvršenjem presuda Suda;

c. osiguraju da programi za stručnu obuku sudija, tužilaca i drugih službenika za primjenu zakona kao i članova sigurnosnih snaga sadrže odgovarajuće informacije o dobro utvrđenoj praksi Suda koja se tiče njihovih stručnih oblasti;

d. razmotre davanje doprinosa prevođenju na maternje jezike Praktičnog vodiča o kriterijima prihvatljivosti koji je pripremio Sekretarijat Suda;

e. razmotre davanje doprinosa Fondu za ljudska prava.

2. Poziva države ugovornice da posvete svu neophodnu pažnju pripremi nacionalnih izvještaja koje moraju dostaviti do kraja 2011. godine, sa opisom poduzetih mjera s ciljem provedbe relevantnih dijelova Deklaracije iz Interlakena i kako namjeravaju riješiti eventualne nedostatke, kako bi ovi izvještaji dali čvrstu osnovu za kasnija poboljšanja na nacionalnom nivou.

C. Filtriranje

Konferencija:

1. Konstatuje sa zadovoljstvom prve ohrabrujuće rezultate provedbe nove formacije sudije pojedinca. Ipak, ona smatra da osim već preduzetih mjera ili onih u razmatranju, treba uvesti nove odredbe koje se odnose na filtriranje;
2. U pogledu kratkoročnih mjera, poziva Sud da razmotri i ocijeni sistem filtriranja od strane postojećih sudija koji kratkoročno rade kao sudije pojedinci i da nastavi istraživati dalje mogućnosti filtriranja koje ne zahtjevaju izmjene i dopune Konvencije;
3. U pogledu dugoročnih mjera, poziva Komitet ministara da nastavi razmišljanja o efikasnijim sistemima filtriranja koji bi, ako je to neophodno, zahtjevali izmjene i dopune Konvencije. U ovom kontekstu, ona podsjeća da se posebni prijedlozi takvog mehanizma filtriranja koji bi zahtjevali izmjene i dopune Konvencije moraju pripremiti do aprila 2012. godine.

D. Savjetodavna mišljenja

Konferencija:

1. Imajući u vidu potrebu za odgovarajućim nacionalnim mjerama koje će aktivno doprinijeti smanjenju broja predavki, poziva Komitet ministara da razmisle o tome koliko je dobro da se uvede postupak kojim se dozvoljava najvišim nacionalnim sudovima da traže savjetodavna mišljenja od Suda u vezi sa tumačenjem i primjenom Konvencije koja bi doprinijela razjašnjenju odredbi Konvencije i prakse Suda, čime se daju dalje smjernice kako bi se državama ugovornicama pomoglo da izbjegnu povrede u budućnosti;
2. Poziva Sud da pomogne Komitetu ministara u razmatranju pitanja savjetodavnih mišljenja.

E. Predstavke koje se ponavljaju

Konferencija, ponavljajući pozive upućene u Interlaken Akcionom planu u vezi s predstavkama koje se ponavljaju i konstatujući sa zadovoljstvom prve ohrabrujuće rezultate novih nadležnosti tročlanih sudskih vijeća:

1. Poziva države ugovornice da prioritet daju rješavanju predmeta koji se ponavljaju putem prijateljskog poravnanja ili jednostranih deklaracija, gdje je to moguće;
- 4
2. Naglašava važnost aktivne pomoći Suda državama ugovornicama u njihovim nastojanjima da postignu prijateljska poravnanja i daju jednostrane deklaracije, gdje je to moguće, i u tom pogledu ohrabruje ulogu Suda kao i potrebu stvaranja svijesti o prijateljskim poravnanjima kao sastavnom dijelu Konvencije za rješavanje sporova između stranaka u postupcima pred Sudom;
3. Smatra da Sud, kada se poziva na „dobro utvrđenu sudsku praksu“ mora uzeti u obzir zakonodavne i činjenične okolnosti i dešavanja u tuženoj državi;
4. Pozdravlja tekući rad Komiteta ministara u izradi posebnih prijedloga koji bi zahtjevali izmjene i dopune Konvencije, kako bi se povećao kapacitet procesuiranja predmeta Suda, i

smatra da bi dati prijedlozi trebali omogućiti Sudu da presudi u predmetima koji se ponavljaju u razumnom roku;

5. Pozdravlja novo Pravilo 61. Poslovnika Suda koje je Sud usvojio u vezi sa postupkom za pilot presude.

F. Sud

Konferencija:

1. Uvjerava Sud da će imati njenu punu podršku u realizaciji ciljeva iz Interlakena;
2. Ponavljajući pozive upućene u Interlaken Akcionom planu i smatrajući da autoritet i ugled Suda predstavljaju stalni fokus i brigu država ugovornica, poziva Sud da:
  - a. primjeni u potpunosti, dosljedno i predvidivo sve kriterije prihvatljivosti i pravila koja se odnose na obim njegove nadležnosti, *ratione temporis*, *ratione loci*, *ratione personae* i *ratione materiae*;
  - b. da puno dejstvo novom kriteriju prihvatljivosti u skladu sa principom prema kojem se Sud ne bavi beznačajnim stvarima (*de minimis non curat praetor*);
  - c. potvrdi u svojoj sudskoj praksi da on nije četverostepeni sud, čime će se izbjeći ponovo razmatranje pitanja činjenica i prava o kojima su odlučili nacionalni sudovi;
  - d. utvrdi i objavi pravila predvidiva za sve stranke u vezi sa primjenom člana 41. Konvencije, uključujući i nivo pravičnog zadovoljenja koji se može očekivati u različitim okolnostima;
  - e. razmotri da se odluke petočlanih sudskih vijeća o odbacivanju zahtjeva za iznošenje predmeta pred Veliko vijeće jasno obrazlože, čime će se izbjeći ponavljanje zahtjeva i osigurati bolje razumijevanje presuda Vijeća;
  - f. organizuje redovne sastanke sa zastupnicima vlada s ciljem unapređenja dobre saradnje;
  - g. podnese Komitetu ministara prijedloge na budžetsko-neutralnoj osnovi s ciljem formiranja jedinice za obuku pravnika i drugih stručnjaka;
3. Konstatuje sa zadovoljstvom postignute dogovore u okviru Sekretarijata Suda koji omogućavaju bolje upravljanje budžetskim i ljudskim resursima;
4. Pozdravlja izradu serije tematskih informativnih listova od strane Sekretarijata Suda o raznim pitanjima sudske prakse i ohrabruje Sud da nastavi rad u vezi sa njegovom sudskom praksom na drugim materijalnim i procesnim odredbama na koje se podnosioci predstavki često pozivaju;
5. Ohrabruje države ugovornice da imenuje domaće sudije i, po potrebi, druge nezavisne pravnike visokog ranga u Sekretarijat Suda.

G. Pojednostavljeni postupak izmjene i dopune Konvencije

Konferencija, uzimajući u obzir rad nakon Konferencije u Interlakenu na različitim nivoima u Vijeću Evrope, poziva Komitet ministara da nastavi sa pripremama na izradi pojednostavljenog postupka za izmjenu i dopunu odredbi koje se odnose na organizaciona pitanja, uključujući i razmišljanje o načinima za njegovo uvođenje, tj. Statut Suda ili novoj odredbi u Konvenciji.

H. Nadzor nad izvršenjem presuda

Konferencija:

1. Očekuje da će novi standard i poboljšani postupci za nadzor nad izvršenjem presuda biti plodonosni i pozdravlja odluku Komiteta ministara da na kraju 2011. godine ocijeni njihovu djelotvornost;
2. Ponavlja pozive koje je uputila Konferencija u Interlakenu u vezi sa važnošću izvršenja presuda i poziva Komitet ministara da u potpunosti primjenjuje princip supsidijarnosti, po kojem države ugovornice posebno imaju izbor sredstava na raspolaganju kako bi ispunile svoje obaveze prema Konvenciji;
3. Podsjeća na posebnu ulogu koja je dodijeljena Komitetu ministara u vršenju njegove nadzorne funkcije prema Konvenciji i naglašava zahtjev da se nadzor vrši samo na osnovu pravne analize presuda Suda.

I. Pristupanje Evropske unije Konvenciji

Konferencija pozdravlja napredak postignut u okviru pregovora o pristupanju Evropske unije Konvenciji i ohrabruje sve strane da taj rad privedu kraju kako bi se Komitetu ministara, što je prije moguće, dostavio nacrt sporazuma o pristupanju i prijedlozi o neophodnim izmjenama i dopunama Konvencije.

Provedba

Konferencija:

1. Poziva države ugovornice, Komitet ministara, Sud i Generalnog sekretara da osiguraju provedbu ovog Plana praćenja koji se nadograđuje na Interlaken Akcioni plan;
2. Poziva Komitet ministara da:
  - a. nastavi sa razmišljanjima o pitanju naplate taksi podnosiocima predstavki, uključujući druga moguća nova procesna pravila i prakse u vezi sa pristupom Sudu, i o efikasnijim sistemima filtriranja koji bi, ako je to neophodno, zahtjevali izmjene Konvencije;
  - b. razmisli o tome da li je dobro da se uvede postupak kojim se najvišim nacionalnim sudovima omogućava da traže savjetodavna mišljenja od Suda;

c. nastavi sa pripremama na izradi pojednostavljenog postupka izmjene i dopune odredbi koje se odnose na organizaciona pitanja, uključujući i razmišljanje o načinima njegovog uvođenja, tj. Statut Suda ili novoj odredbi u Konvenciji.

3. Poziva Sud da razmotri i ocijeni sistem filtriranja od strane postojećih sudija koji kratkoročno rade kao sudije pojedinci i da nastavi istraživati dalje mogućnosti filtriranja koje ne zahtjevaju izmjene i dopune Konvencije;

4. U vezi sa Pravilom 39, izražava očekivanje da će provedba pristupa utvrđenog u stavu A3 dovesti do znatnog smanjenja broja privremenih mjera koje je Sud odobrio, i do brzog rješavanja onih predstavki u kojima se one izuzetno primjenjuju, uz napredak postignut za godinu dana. Komitet ministara se poziva da se na ovo pitanje vrati za godinu dana;

5. Poziva države ugovornice, Komitet ministara, Sud i Generalnog sekretara da nastave sa dugoročnim strateškim razmišljanjima o budućoj ulozi Suda;

6. Poziva Komitet ministara i države ugovornice da se konsultuju sa civilnim društvom tokom provedbe ovog Plana praćenja, i po potrebi, uključe ga u dugoročna strateška razmišljanja o budućoj ulozi Suda;

7. Podsjeća države ugovornice na njihovu obavezu da do kraja 2011. godine dostave izvještaj o poduzetim mjerama za provedbu relevantnih dijelova Deklaracije iz Interlakena i ove Deklaracije.

8. Poziva Komitet ministara da relevantnim stručnim odborima dodijeli mandate neophodne kako bi nastavili rad na provedbi Interlaken Akcionog plana u skladu sa kalendarom iz tog plana i u svjetlu ciljeva utvrđenih ovom Deklaracijom;

9. Moli Tursku kao predsjedavajuću zemlju da ovu Deklaraciju i Zapisnik sa Konferencije u Izmiru dostavi Komitetu ministara;

10. Poziva sljedeću predsjedavajuću zemlju da prati provedbu ove Deklaracije zajedno sa Deklaracijom iz Interlakena.

27. travanj 2011. godine

Konferencija na visokom nivou o budućnosti Europskog suda za ljudska prava

organizirana u okviru predsjedavanja Turske Komitetom ministara Vijeća Europe

Izmir, Turska

26. i 27. travanj 2011. godine

www.coe.int/izmir

DEKLARACIJA

Konferencija na visokoj razini u Izmiru, održana 26. i 27. travnja 2011. godine na inicijativu predsjedavanja Turske Komitetom ministara Vijeća Europe (u daljem tekstu: Konferencija),

1. Podsjećajući na veliku posvećenost država ugovornica Konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (u daljem tekstu: Konvencija) i mehanizmu kontrole koji je ona utvrdila;
2. Izražavajući odlučnost da se osigura djelotvornost ovog mehanizma u kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom smislu;
3. Potvrđujući ponovo izuzetan doprinos Europskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Sud) zaštiti ljudskih prava u Europi;
4. Potvrđujući ponovno principe utvrđene Deklaracijom i Akcionim planom usvojenim na Konferenciji na visokoj razini u Interlakenu 19. veljače 2010. godine i izražavajući odlučnost da se održi zamah Interlaken procesa u dogovorenim rokovima;
5. Podsjećajući da supsidijarni karakter mehanizma Konvencije predstavlja temeljni i noseći princip koji i Sud i države ugovornice moraju uzeti u obzir;
6. Podsjećajući također na zajedničku odgovornost i Suda i država ugovornica da garantuju održivost mehanizma Konvencije;
7. Konstatirajući sa zabrinutošću stalno povećanje broja predstavki pred Sudom;
8. Smatrajući da odredbe uvedene Protokolom br. 14, iako se njihov potencijal tek treba u potpunosti iskoristiti i iako su do sada postignuti rezultati ohrabrujući, neće obezbijediti trajno i sveobuhvatno rješenje problema sa kojima se suočava sustav Konvencije;
9. Pozdravljajući tekuće pregovore o modalitetima pristupa Europske unije Konvenciji;
10. Pozdravljajući konkretan napredak postignut nakon Konferencije u Interlakenu;
11. Smatrajući, ipak, da održavanje djelotvornosti mehanizma zahtjeva dalje mjere, također u svjetlu preliminarnog doprinosa Predsjednika Suda Konferenciji i mišljenju koje je Sud u plenarnom sazivu usvojio za Konferenciju;
12. Izražavajući zabrinutost da se od Konferencije u Interlakenu broj privremenih mjera zatraženih sukladno Pravilu 39. Poslovnika Suda veoma povećao, čime se povećao i obujam posla Suda;

13. Uzimajući u obzir da su neke države ugovornice izrazile zanimanje za postupak kojim se najvišim nacionalnim sudovima dozvoljava da traže savjetodavna mišljenja od Suda u svezi sa tumačenjem i primjenom Konvencije;

14. Smatrajući, u svjetlu gore navedenog, da je vrijeme da se razmotri do sada postignuti napredak, da se razmotre daljnji koraci za postizanje ciljeva Konferencije i da se odgovori na nove probleme i očekivanja koji su postali očigledni nakon Konferencije u Interlakenu;

15. Podsjećajući na potrebu da se teži ka dugoročnim strateškim razmišljanjima o budućoj ulozi Suda kako bi se osiguralo održivo funkcioniranje mehanizma Konvencije;

Konferencija:

1. Predlaže, da se sukladno Interlaken Akcionom planu, prvo razmotre prijedlozi kojima se ne zahtijeva izmjena Konvencije, i drugo, uzimajući u obzir nedavna dešavanja, da se poduzmu nužne mjere;

2. Pozdravlja mjere koje je Sud do sada već poduzeo s ciljem provedbe Protokola br. 14 i praćenja Deklaracije iz Interlakena, uključujući i usvajanje politike prioriteta;

3. Konstatira činjenicu da odredbe uvedene Protokolom br. 14 neće same omogućiti ravnotežu između dolazećih i rješениh predmeta kako bi se osiguralo djelotvorno postupanje sa stalno rastućim brojem predstavki, i sukladno tome, naglašava hitnost usvajanja daljih mjera;

4. Smatra da su kriteriji prihvatljivosti ključna alatka u upravljanju obujmom posla Suda i u davanju praktičnog dejstva principu supsidijarnosti; naglašava važnost da oni od Suda dobiju puno dejstvo i konstatira, u tom pogledu, da novi kriterij prihvatljivosti usvojen Protokolom br. 14, koji još uvijek nije dobio očekivano dejstvo, tek treba da se oblikuje budućom sudbenom praksom i da ga treba ocijeniti s ciljem poboljšanja, i poziva Komitet ministara da pokrene rad u svezi sa mogućim načinima kako da kriteriji prihvatljivosti postanu djelotvorniji i da li bi bilo dobro da se uvedu novi kriteriji, s ciljem unapređenja djelotvornosti mehanizma Konvencije;

5. Potvrđuje ponovno važnost dosljedne primjene principa tumačenja;

6. Pozdravlja nedavno formiranje Savjetodavnog odbora stručnjaka za izbor sudaca Europskog suda za ljudska prava, koji je odgovoran za razmatranje kandidatura koje su predložile države ugovornice prije nego se one prosljede Parlamentarnoj skupštini Vijeća Europe;

7. Poziva Komitet ministara da nastavi sa razmišljanjima o kriterijima za funkciju suca Suda i o postupcima izbora na nacionalnoj i međunarodnoj razini, kako bi se dobri potencijalni kandidati ohrabрили da se prijave i da bi se osiguralo održivo zapošljavanje kompetentnih sudaca sa relevantnim iskustvom i nepristrasnost i kvalitet Suda;

8. Konstatira sa zanimanjem usvajanje novog pristupa u svezi s nadzorom Komiteta ministara nad izvršenjem presuda Suda;

9. Usvaja Plan praćenja naveden u daljem tekstu kao instrument koji se nadograđuje na Interlaken Akcioni plan, uzimajući u obzir nova dešavanja u Vijeću Europe, Sudu i Komitetu ministara, kao i probleme i očekivanja koja su nastala nakon Konferencije u Interlakenu.

Plan praćenja

A. Pravo na pojedinačnu predstavku

Konferencija:

1. Potvrđuje ponovno privrženost država ugovornica na pravo na pojedinačnu predstavku kao kamena temeljca mehanizma Konvencije i u ovom kontekstu smatra da se moraju brzo poduzeti prikladne mjere da se jasno neprihvatljive predstavke vrate, a da se pri tome, ipak, ne sprečava da Sud razmatra osnovane predstavke, i da se osigura da će se sa predmetima postupati sukladno principu supsidijarnosti;
2. Ponavlja poziv upućen za razmatranje dodatnih mjera u svezi sa pristupom Sudu prema Deklaraciji iz Interlakena i, prema tome, poziva Komitet ministara da nastavi sa razmatranjem pitanja naplate pristojbi podnositeljima predstavki i drugih mogućih novih procesnih pravila ili praksi koji se tiču pristupa Sudu;
3. Pozdravljajući poboljšanja u praksi privremenih mjera koje je Sud već uspostavio i podsjećajući da Sud nije imigracioni Apelacioni sud ili četverostepeni sud, naglašava da se razmatranje zahtjeva za privremene mjere mora obavljati potpuno sukladno principu supsidijarnosti i da se ti zahtjevi moraju zasnivati na procjeni činjenica i okolnosti u svakom pojedinačnom predmetu, nakon čega slijedi brzo razmatranje i donošenje odluke o osnovanosti predmeta ili o glavnom predmetu.

U ovom kontekstu, Konferencija:

- Naglašava važnost da države ugovornice obezbijede domaća pravna sredstva, gdje je nužno sa odloživim dejstvom, koja djeluju djelotvorno i pravično i obezbjeđuju pravilno i pravodobno razmatranje pitanja rizika sukladno Konvenciji i u svjetlu prakse Suda; i, iako konstatira da države ugovornice mogu osporavati privremene mjere pred Sudom, ponavlja zahtjev da ih se države ugovornice moraju pridržavati;
- Naglašava da podnositelji predstavki ili njihovi predstavnici treba da u potpunosti poštuju Praktično uputstvo o zahtjevima za privremene mjere da bi njihovi predmeti bili uzeti u razmatranje, i poziva Sud da izvuče prikladne zaključke ako se ne postupa sukladno tom Uputstvu;
- Poziva Sud da prilikom razmatranja predmeta koji se odnose na azil i imigraciju procijeni i u potpunosti uzme u obzir djelotvornost domaćih postupaka, i u slučajevima gdje se ti postupci provode pravično i uz poštovanje ljudskih prava, izbjegava uplitanje osim u veoma posebnim okolnostima;

- Dalje poziva Sud da sa državama ugovornicama razmotri kako da se na najbolji način kombinira praksa privremenih mjera sa principom supsidijarnosti, i da poduzme korake, uključujući i razmatranje uspostavljanja sustava, ako je to prikladno, za brže razmatranje, na temelju preciznog i ograničenog vremenskog okvira, osnovanosti predmeta ili glavnog predmeta u kojima su primjenjene privremene mjere;

4. Pozdravlja doprinos Glavnog tajnika koji preporuča da se potencijalnim podnositeljima predstavki i njihovim zakonskim predstavnicima obezbijede objektivne i sveobuhvatne informacije o Konvenciji i praksi Suda, posebice o postupku podnošenja predstavki i kriterijima prihvatljivosti, zajedno sa detaljnim priručnikom o prihvatljivosti i kontrolnim listom koje je pripremio Tajništvo Suda, da bi se izbjegle, onoliko koliko je moguće, jasno neprihvatljive predstavke;

5. Poziva Glavnog tajnika da brzo provede, tamo gdje je to nužno u suradnji sa Europskom unijom, prijedloge u svezi sa obezbjeđivanjem informacija i obuke sadržane u izvješću koji je dostavio Komitetu ministara.

B. Provedba Konvencije na nacionalnoj razini

Konferencija:

1. Ponavlja pozive upućene s tim u svezi u Deklaraciji iz Interlakena i posebice poziva države ugovornice da:

a. osiguraju postojanje djelotvornih domaćih pravnih sredstava, bilo da su posebne prirode ili opća domaća pravna sredstva, koja predviđaju odluku o navodnoj povredi Konvencije i, gdje je nužno, naknadu za nju;

b. surađuju u potpunosti sa Komitetom ministara u okviru novih metoda nadzora nad izvršenjem presuda Suda;

c. osiguraju da programi za stručnu obuku sudaca, tužitelja i drugih službenika za primjenu zakona kao i članova sigurnosnih snaga sadrže prikladne informacije o dobro utvrđenoj praksi Suda koja se tiče njihovih stručnih oblasti;

d. razmotre davanje doprinosa prevođenju na maternje jezike Praktičnog vodiča o kriterijima prihvatljivosti koji je pripremio Tajništvo Suda;

e. razmotre davanje doprinosa Fondu za ljudska prava.

2. Poziva države ugovornice da posvete svu nužnu pozornost pripremi nacionalnih izvješća koje moraju dostaviti do kraja 2011. godine, sa opisom poduzetih mjera s ciljem provedbe relevantnih dijelova Deklaracije iz Interlakena i kako namjeravaju riješiti eventualne nedostatke, kako bi ova izvješća dali čvrsti temelj za kasnija poboljšanja na nacionalnoj razini.

C. Filtriranje

Konferencija:

1. Konstatira sa zadovoljstvom prve ohrabrujuće rezultate provedbe nove formacije suca pojedinca. Ipak, ona smatra da osim već poduzetih mjera ili onih u razmatranju, treba uvesti nove odredbe koje se odnose na filtriranje;
2. U pogledu kratkoročnih mjera, poziva Sud da razmotri i ocijeni sustav filtriranja od strane postojećih sudaca koji kratkoročno rade kao suci pojedinci i da nastavi istraživati dalje mogućnosti filtriranja koje ne zahtjevaju izmjene i dopune Konvencije;
3. U pogledu dugoročnih mjera, poziva Komitet ministara da nastavi razmišljanja o efikasnijim sustavima filtriranja koji bi, ako je to nužno, zahtjevali izmjene i dopune Konvencije. U ovom kontekstu, ona podsjeća da se posebni prijedlozi takvog mehanizma filtriranja koji bi zahtjevali izmjene i dopune Konvencije moraju pripremiti do travnja 2012. godine.

D. Savjetodavna mišljenja

Konferencija:

1. Imajući u vidu potrebu za prikladnim nacionalnim mjerama koje će aktivno doprinijeti smanjenju broja predavki, poziva Komitet ministara da razmisle o tome koliko je dobro da se uvede postupak kojim se dozvoljava najvišim nacionalnim sudovima da traže savjetodavna mišljenja od Suda u svezi sa tumačenjem i primjenom Konvencije koja bi doprinijela razjašnjenju odredbi Konvencije i prakse Suda, čime se daju dalje smjernice kako bi se državama ugovornicama pomoglo da izbjegnu povrede u budućnosti;
2. Poziva Sud da pomogne Komitetu ministara u razmatranju pitanja savjetodavnih mišljenja.

E. Predstavke koje se ponavljaju

Konferencija, ponavljajući pozive upućene u Interlaken Akcionom planu u svezi s predstavkama koje se ponavljaju i konstatujući sa zadovoljstvom prve ohrabrujuće rezultate novih nadležnosti tročlanih sudbenih vijeća:

1. Poziva države ugovornice da prioritet daju rješavanju predmeta koji se ponavljaju putem prijateljskog poravnanja ili jednostranih deklaracija, gdje je to moguće;
2. Naglašava važnost aktivne pomoći Suda državama ugovornicama u njihovim nastojanjima da postignu prijateljska poravnanja i daju jednostrane deklaracije, gdje je to moguće, i u tom pogledu ohrabruje ulogu Suda kao i potrebu stvaranja svijesti o prijateljskim poravnanjima kao sastavnom dijelu Konvencije za rješavanje sporova između stranaka u postupcima pred Sudom;
3. Smatra da Sud, kada se poziva na „dobro utvrđenu sudbenu praksu“ mora uzeti u obzir zakonodavne i činjenične okolnosti i dešavanja u tuženoj državi;
4. Pozdravlja tekući rad Komiteta ministara u izradi posebnih prijedloga koji bi zahtjevali izmjene i dopune Konvencije, kako bi se povećao kapacitet procesuiranja predmeta Suda, i

smatra da bi dati prijedlozi trebali omogućiti Sudu da presudi u predmetima koji se ponavljaju u razumnom roku;

5. Pozdravlja novo Pravilo 61. Poslovnika Suda koje je Sud usvojio u svezi sa postupkom za pilot presude.

F. Sud

Konferencija:

1. Uvjerava Sud da će imati njenu punu podršku u realizaciji ciljeva iz Interlakena;
2. Ponavljajući pozive upućene u Interlaken Akcionom planu i smatrajući da autoritet i ugled Suda predstavljaju stalni fokus i brigu država ugovornica, poziva Sud da:
  - a. primjeni u potpunosti, dosljedno i predvidivo sve kriterije prihvatljivosti i pravila koja se odnose na obim njegove nadležnosti, *ratione temporis*, *ratione loci*, *ratione personae* i *ratione materiae*;
  - b. da puno dejstvo novom kriteriju prihvatljivosti sukladno principu prema kojem se Sud ne bavi beznačajnim stvarima (*de minimis non curat praetor*);
  - c. potvrdi u svojoj sudbenoj praksi da on nije četverostepeni sud, čime će se izbjeći ponovno razmatranje pitanja činjenica i prava o kojima su odlučili nacionalni sudovi;
  - d. utvrdi i objavi pravila predvidiva za sve stranke u svezi sa primjenom članka 41. Konvencije, uključujući i razinu pravičnog zadovoljenja koji se može očekivati u različitim okolnostima;
  - e. razmotri da se odluke petočlanih sudbenih vijeća o odbacivanju zahtjeva za iznošenje predmeta pred Veliko vijeće jasno obrazlože, čime će se izbjeći ponavljanje zahtjeva i osigurati bolje razumijevanje presuda Vijeća;
  - f. organizira redovne sastanke sa zastupnicima vlada s ciljem unapređenja dobre suradnje;
  - g. podnese Komitetu ministara prijedloge na budžetsko-neutralnom temelju s ciljem formiranja jedinice za obuku pravnika i drugih stručnjaka;
3. Konstatira sa zadovoljstvom postignute dogovore u okviru Tajništva Suda koji omogućavaju bolje upravljanje budžetskim i ljudskim resursima;
4. Pozdravlja izradu serije tematskih informativnih listova od strane Tajništva Suda o raznim pitanjima sudbene prakse i ohrabruje Sud da nastavi rad u svezi sa njegovom sudbenom praksom na drugim materijalnim i procesnim odredbama na koje se podnositelji predstavki često pozivaju;
5. Ohrabruje države ugovornice da imenuje domaće suce i, po potrebi, druge neovisne pravnike visokog ranga u Tajništvu Suda.

G. Pojednostavljeni postupak izmjene i dopune Konvencije

Konferencija, uzimajući u obzir rad nakon Konferencije u Interlakenu na različitim razinama u Vijeću Europe, poziva Komitet ministara da nastavi sa pripremama na izradi pojednostavljenog postupka za izmjenu i dopunu odredbi koje se odnose na organizaciona pitanja, uključujući i razmišljanje o načinima za njegovo uvođenje, tj. Statut Suda ili novoj odredbi u Konvenciji.

H. Nadzor nad izvršenjem presuda

Konferencija:

1. Očekuje da će novi standard i poboljšani postupci za nadzor nad izvršenjem presuda biti plodonosni i pozdravlja odluku Komiteta ministara da na kraju 2011. godine ocijeni njihovu djelotvornost;
2. Ponavlja pozive koje je uputila Konferencija u Interlakenu u svezi sa važnošću izvršenja presuda i poziva Komitet ministara da u potpunosti primjenjuje princip supsidijarnosti, po kojem države ugovornice posebno imaju izbor sredstava na raspolaganju kako bi ispunile svoje obveze prema Konvenciji;
3. Podsjeća na posebnu ulogu koja je dodijeljena Komitetu ministara u vršenju njegove nadzorne funkcije prema Konvenciji i naglašava zahtjev da se nadzor vrši samo na temelju pravne analize presuda Suda.

I. Pristupanje Europske unije Konvenciji

Konferencija pozdravlja napredak postignut u okviru pregovora o pristupanju Europske unije Konvenciji i ohrabruje sve strane da taj rad privedu kraju kako bi se Komitetu ministara, što je prije moguće, dostavio nacrt sporazuma o pristupanju i prijedlozi o nužnim izmjenama i dopunama Konvencije.

Provedba

Konferencija:

1. Poziva države ugovornice, Komitet ministara, Sud i Glavnog tajnika da osiguraju provedbu ovog Plana praćenja koji se nadograđuje na Interlaken Akcioni plan;
2. Poziva Komitet ministara da:
  - a. nastavi sa razmišljanjima o pitanju naplate pristojbi podnositeljima predstavki, uključujući druga moguća nova procesna pravila i prakse u svezi sa pristupom Sudu, i o efikasnijim sustavima filtriranja koji bi, ako je to nužno, zahtjevali izmjene Konvencije;
  - b. razmisli o tome da li je dobro da se uvede postupak kojim se najvišim nacionalnim sudovima omogućava da traže savjetodavna mišljenja od Suda;

c. nastavi sa pripremama na izradi pojednostavljenog postupka izmjene i dopune odredbi koje se odnose na organizaciona pitanja, uključujući i razmišljanje o načinima njegovog uvođenja, tj. Statut Suda ili novoj odredbi u Konvenciji.

3. Poziva Sud da razmotri i ocijeni sustav filtriranja od strane postojećih sudaca koji kratkoročno rade kao suci pojedinci i da nastavi istraživati dalje mogućnosti filtriranja koje ne zahtjevaju izmjene i dopune Konvencije;

4. U svezi sa Pravilom 39, izražava očekivanje da će provedba pristupa utvrđenog u stavu A3 dovesti do znatnog smanjenja broja privremenih mjera koje je Sud odobrio, i do brzog rješavanja onih predstavi u kojima se one izuzetno primjenjuju, uz napredak postignut za godinu dana. Komitet ministara se poziva da se na ovo pitanje vrati za godinu dana;

5. Poziva države ugovornice, Komitet ministara, Sud i Glavnog tajnika da nastave sa dugoročnim strateškim razmišljanjima o budućoj ulozi Suda;

6. Poziva Komitet ministara i države ugovornice da se konsultuju sa civilnim društvom tokom provedbe ovog Plana praćenja, i po potrebi, uključe ga u dugoročna strateška razmišljanja o budućoj ulozi Suda;

7. Podsjeća države ugovornice na njihovu obvezu da do kraja 2011. godine dostave izvješće o poduzetim mjerama za provedbu relevantnih dijelova Deklaracije iz Interlakena i ove Deklaracije.

8. Poziva Komitet ministara da relevantnim stručnim odborima dodijeli mandate nužne kako bi nastavili rad na provedbi Interlaken Akcionog plana sukladno kalendaru iz tog plana i u svjetlu ciljeva utvrđenih ovom Deklaracijom;

9. Moli Tursku kao predsjedavajuću zemlju da ovu Deklaraciju i Zapisnik sa Konferencije u Izmiru dostavi Komitetu ministara;

10. Poziva sljedeću predsjedavajuću zemlju da prati provedbu ove Deklaracije zajedno sa Deklaracijom iz Interlakena.

27. април 2011. године

Конференција на високом нивоу о будућности Европског суда за људска права

организована у оквиру предсједавања Турске Комитетом министара Савјета Европе

Измир, Турска

26. и 27. април 2011. године

www.coe.int/izmir

ДЕКЛАРАЦИЈА

Конференција на високом нивоу у Измиру, одржана 26. и 27. априла 2011. године на иницијативу предсједавања Турске Комитетом министара Савјета Европе (у даљем тексту: Конференција),

1. Подсјећајући на велику посвећеност држава уговорница Конвенцији за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: Конвенција) и механизму контроле који је она утврдила;
2. Изражавајући одлучност да се осигура дјелотворност овог механизма у краткорочном, средњорочном и дугорочном смислу;
3. Потврђујући поново изузетан допринос Европског суда за људска права (у даљем тексту: Суд) заштити људских права у Европи;
4. Потврђујући поново принципе утврђене Декларацијом и Акционим планом усвојеним на Конференцији на високом нивоу у Интерлакену 19. фебруара 2010. године и изражавајући одлучност да се одржи замах Интерлакен процеса у договореним роковима;
5. Подсјећајући да супсидијарни карактер механизма Конвенције представља основни и носећи принцип који и Суд и државе уговорнице морају да узму у обзир;
6. Подсјећајући такође на заједничку одговорност и Суда и држава уговорница да гарантују одрживост механизма Конвенције;
7. Констатујући са забринутошћу стално повећање броја представки пред Судом;
8. Сматрајући да одредбе уведене Протоколом бр. 14, иако се њихов потенцијал тек треба у потпуности да искористе и иако су до сада постигнути резултати охрабрујући, неће да обезбиједи трајно и свеобухватно рјешење проблема са којима се суочава систем Конвенције;
9. Поздрављајући текуће преговоре о модалитетима приступа Европске уније Конвенцији;

10. Поздрављајући конкретан напредак постигнут након Конференције у Интерлакену;

11. Сматрајући, ипак, да одржавање дјелотворности механизма захтјева даље мјере, такође у свјетлу прелиминарног доприноса Предсједника Суда Конференцији и мишљењу које је Суд у пленарном сазиву усвојио за Конференцију;

12. Изражавајући забринутост да се од Конференције у Интерлакену број привремених мјера затражених у складу са Правилем 39. Пословника Суда веома повећао, чиме се повећао и обим посла Суда;

13. Узимајући у обзир да су неке државе уговорнице изразиле занимање за поступак којим се највишим националним судовима дозвољава да траже савјетодавна мишљења од Суда у вези са тумачењем и примјеном Конвенције;

14. Сматрајући, у свјетлу горе наведеног, да је вријеме да се размотри до сада постигнути напредак, да се размотре даљи кораци за постизање циљева Конференције и да се одговори на нове проблеме и очекивања који су постали очигледни након Конференције у Интерлакену;

15. Подсјећајући на потребу да се тежи ка дугорочним стратешким размишљањима о будућој улози Суда како би се осигурало одрживо функционисање механизма Конвенције;

Конференција:

1. Предлаже, да се у складу са Интерлакен Акционим планом, прво размотре приједлози којима се не захтјева измјена Конвенције, и друго, узимајући у обзир недавна дешавања, да се предузму неопходне мјере;

2. Поздравља мјере које је Суд до сада већ подuzeо с циљем provedбе Протокола бр. 14 и праћења Декларације из Интерлакена, укључујући и усвајање политике приоритета;

3. Констатује чињеницу да одредбе уведене Протоколом бр. 14 неће саме да омогући равнотежу између долазећих и рјешених предмета како би се осигурало дјелотворно поступање са стално растућим бројем представки, и шодно томе, наглашава хитност усвајања даљих мјера;

4. Сматра да су критерији прихватљивости кључна алатка у управљању обимом посла Суда и у давању практичног дејства принципу супсидијарности; наглашава важност да они од Суда добију пуно дејство и констатује, у том погледу, да нови критериј прихватљивости усвојен Протоколом бр. 14, који још увијек није добио очекивано дејство, тек треба да се обликује будућом судском праксом и да га треба да оцијени с циљем побољшања, и позива Комитет министара да покрене рад у вези са могућим начинима како да критерији прихватљивости постану дјелотворнији и да ли би било добро да се уведу нови критерији, с циљем унапређења дјелотворности механизма Конвенције;

5. Потврђује поново важност досљедне примјене принципа тумачења;

6. Поздравља недавно формирање Савјетодавног одбора стручњака за избор судија Европског суда за људска права, који је одговоран за разматрање кандидатура које су предложиле државе уговорнице прије него се оне прослиједи Парламентарној скупштини Савјета Европе;

7. Позива Комитет министара да настави са размишљањима о критеријима за функцију судије Суда и о поступцима избора на националном и међународном нивоу, како би се добри потенцијални кандидати охрабрили да се пријаве и да би се осигурало одрживо запошљавање компетентних судија са релевантним искуством и непристрасност и квалитет Суда;

8. Констатује са занимањем усвајање новог приступа у вези с надзором Комитета министара над извршењем пресуда Суда;

9. Усваја План праћења наведен у даљем тексту као инструмент који се надограђује на Интерлакен Акциони план, узимајући у обзир нова дешавања у Савјету Европе, Суду и Комитету министара, као и проблеме и очекивања која су настала након Конференције у Интерлакену.

План праћења

А. Право на појединачну представку

Конференција:

1. Потврђује поново приврженост држава уговорница на право на појединачну представку као камена темеља механизма Конвенције и у овом контексту сматра да се морају брзо да подуму одговарајуће мјере да се јасно неприхватљиве представке врате, а да се при томе, ипак, не спречава да Суд разматра основане представке, и да се осигура да ће се са предметима да поступа у складу са принципом супсидијарности;

2. Понавља позив упућен за разматрање додатних мјера у вези са приступом Суду према Декларацији из Интерлакена и, према томе, позива Комитет министара да настави са разматрањем питања наплате такси подносиоцима представки и других могућих нових процесних правила или пракси који се тичу приступа Суду;

3. Поздрављајући побољшања у пракси привремених мјера које је Суд већ успоставио и подсјећајући да Суд није имиграциони Апелациони суд или четверостепени суд, наглашава да се разматрање захтјева за привремене мјере мора да обавља потпуно у складу са принципом супсидијарности и да се ти захтјеви морају да заснивају на процјени чињеница и околности у сваком појединачном предмету, након чега слиједи брзо разматрање и доношење одлуке о основаности предмета или о главном предмету.

У овом контексту, Конференција:

- Наглашава важност да државе уговорнице обезбиједи домаћа правна средства, гдје је неопходно са одложивим дејством, која дјелују дјелотворно и правично и обезбјеђују правилно и благовремено разматрање питања ризика у складу са Конвенцијом и у

свјетлу праксе Суда; и, иако констатује да државе уговорнице могу да оспоравају привремене мјере пред Судом, понавља захтјев да их се државе уговорнице морају да придржавају;

- Наглашава да подносиоци представки или њихови представници треба да у потпуности поштују Практично упутство о захтјевима за привремене мјере да би њихови предмети били узети у разматрање, и позива Суд да извуче одговарајуће закључке ако се не поступа у складу са тим Упутством;

- Позива Суд да приликом разматрања предмета који се односе на азил и имиграцију процијени и у потпуности узме у обзир дјелотворност домаћих поступака, и у случајевима гдје се ти поступци проводе правично и уз поштовање људских права, избјегава уплитање осим у веома посебним околностима;

- Даље позива Суд да са државама уговорницама размотри како да се на најбољи начин комбинује пракса привремених мјера са принципом супсидијарности, и да предузме кораке, укључујући и разматрање успостављања система, ако је то одговарајуће, за брже разматрање, на основу прецизног и ограниченог временског оквира, основаности предмета или главног предмета у којима су примјењене привремене мјере;

4. Поздравља допринос Генералног секретара који препоручује да се потенцијалним подносиоцима представки и њиховим законским представницима обезбиједи објективне и свеобухватне информације о Конвенцији и пракси Суда, посебно о поступку подношења представки и критеријима прихватљивости, заједно са детаљним приручником о прихватљивости и контролним листом које је припремио Секретаријат Суда, да би се избјегле, онолико колико је могуће, јасно неприхватљиве представке;

5. Позива Генералног секретара да брзо проведе, тамо гдје је то неопходно у сарадњи са Европском унијом, приједлоге у вези са обезбјеђивањем информација и обуке садржане у извјештају који је доставио Комитету министара.

Б. Проведба Конвенције на националном нивоу

Конференција:

1. Понавља позиве упућене с тим у вези у Декларацији из Интерлакена и посебно позива државе уговорнице да:

а. осигурају постојање дјелотворних домаћих правних средстава, било да су посебне природе или општа домаћа правна средства, која предвиђају одлуку о наводној повреди Конвенције и, гдје је неопходно, накнаду за њу;

б. сарађују у потпуности са Комитетом министара у оквиру нових метода надзора над извршењем пресуда Суда;

в. осигурају да програми за стручну обуку судца, тужилаца и других службеника за примјену закона као и чланова сигурносних снага садрже одговарајуће информације о добро утврђеној пракси Суда која се тиче њихових стручних области;

г. размотре давање доприноса превођењу на матерње језике Практичног водича о критеријима прихватљивости који је припремио Секретаријат Суда;

д. размотре давање доприноса Фонду за људска права.

2. Позива државе уговорнице да посвете сву неопходну пажњу припреми националних извјештаја које морају да доставе до краја 2011. године, са описом подузетих мјера с циљем provedбе релевантних дијелова Декларације из Интерлакена и како намјеравају ријешити евентуалне недостатке, како би ови извјештаји дали чврсту основу за каснија побољшања на националном нивоу.

В. Филтрирање

Конференција:

1. Констатује са задовољством прве охрабрујуће резултате provedбе нове формације судије појединца. Ипак, она сматра да осим већ предузетих мјера или оних у разматрању, треба да уведе нове одредбе које се односе на филтрирање;

2. У погледу краткорочних мјера, позива Суд да размотри и оцијени систем филтрирања од стране постојећих судија који краткорочно раде као судије појединци и да настави да истражују даље могућности филтрирања које не захтјевају измјене и допуне Конвенције;

3. У погледу дугорочних мјера, позива Комитет министара да настави размишљања о ефикаснијим системима филтрирања који би, ако је то неопходно, захтјевали измјене и допуне Конвенције. У овом контексту, она подсјећа да се посебни приједлози таквог механизма филтрирања који би захтјевали измјене и допуне Конвенције морају да припреме до априла 2012. године.

Г. Савјетодавна мишљења

Конференција:

1. Имајући у виду потребу за одговарајућим националним мјерама које ће активно да допринесе смањењу броја представки, позива Комитет министара да размисле о томе колико је добро да се уведе поступак којим се дозвољава највишим националним судовима да траже савјетодавна мишљења од Суда у вези са тумачењем и примјеном Конвенције која би допринијела разјашњењу одредби Конвенције и праксе Суда, чиме се дају даље смјернице како би се државама уговорницама помогло да избјегну повреду у будућности;

2. Позива Суд да помогне Комитету министара у разматрању питања савјетодавних мишљења.

Д. Представке које се понављају

Конференција, понављајући позиве упућене у Интерлакен Акционом плану у вези с представкама које се понављају и констатујући са задовољством прве охрабрујуће резултате нових надлежности трочланих судских савјета:

1. Позива државе уговорнице да приоритет дају рјешавању предмета који се понављају путем пријатељског поравнања или једностраних декларација, гдје је то могуће;
2. Наглашава важност активне помоћи Суда државама уговорницама у њиховим настојањима да постигну пријатељска поравнања и дају једностране декларације, гдје је то могуће, и у том погледу охрабрује улогу Суда као и потребу стварања свијести о пријатељским поравнањима као саставном дијелу Конвенције за рјешавање спорова између странака у поступцима пред Судом;
3. Сматра да Суд, када се позива на „добро утврђену судску праксу“ мора да узме у обзир законодавне и чињеничне околности и дешавања у туженој држави;
4. Поздравља текући рад Комитета министара у изради посебних приједлога који би захтјевали измјене и допуне Конвенције, како би се повећао капацитет процесуирања предмета Суда, и сматра да би дати приједлози требали да омогуће Суду да пресуди у предметима који се понављају у разумном року;
5. Поздравља ново Правило 61. Пословника Суда које је Суд усвојио у вези са поступком за пилот пресуде.

Б. Суд

Конференција:

1. Увјерава Суд да ће да има њену пуну подршку у реализацији циљева из Интерлакена;
2. Понављајући позиве упућене у Интерлакен Акционом плану и сматрајући да ауторитет и углед Суда представљају стални фокус и бригу држава уговорница, позива Суд да:
  - а. примјени у потпуности, досљедно и предвидиво све критерије прихватљивости и правила која се односе на обим његове надлежности, *ратионе темпорис*, *ратионе лоци*, *ратионе персонае* и *ратионе материае*;
  - б. да пуно дејство новом критерију прихватљивости у складу са принципом према којем се Суд не бави безначајним стварима (*де минимис нон цурат праетор*);
  - в. потврди у својој судској пракси да он није четворостепени суд, чиме ће се избјећи поново разматрање питања чињеница и права о којима су одлучили национални судови;
  - г. утврди и објави правила предвидива за све странке у вези са примјеном члана 41. Конвенције, укључујући и ниво правичног задовољења који може да се очекује у различитим околностима;

д. размотри да се одлуке петочланих судских савјета о одбацивању захтјева за изношење предмета пред Велики савјет јасно образложе, чиме ће да се избјегне понављање захтјева и да се осигура боље разумијевање пресуда Савјета;

ђ. организује редовне састанке са заступницима влада с циљем унапређења добре сарадње;

е. поднесе Комитету министара приједлоге на буџетско-неутралној основи с циљем формирања јединице за обуку правника и других стручњака;

3. Констатује са задовољством постигнуте договоре у оквиру Секретаријата Суда који омогућавају боље управљање буџетским и људским ресурсима;

4. Поздравља израду серије тематских информативних листова од стране Секретаријата Суда о разним питањима судске праксе и охрабрује Суд да настави рад у вези са његовом судском праксом на другим материјалним и процесним одредбама на које се подносиоци представки често позивају;

5. Охрабрује државе уговорнице да именује домаће судије и, по потреби, друге независне правнике високог ранга у Секретаријат Суда.

Е. Поједностављени поступак измјене и допуне Конвенције

Конференција, узимајући у обзир рад након Конференције у Интерлакену на различитим нивоима у Савјету Европе, позива Комитет министара да настави са припремама на изради поједностављеног поступка за измјену и допуну одредби које се односе на организациона питања, укључујући и размишљање о начинима за његово увођење, тј. Статут Суда или новој одредби у Конвенцији.

Ж. Надзор над извршењем пресуда

Конференција:

1. Очекује да ће нови стандард и побољшани поступци за надзор над извршењем пресуда да буду плодносни и поздравља одлуку Комитета министара да на крају 2011. године оцијени њихову дјелотворност;

2. Понавља позиве које је упутила Конференција у Интерлакену у вези са важношћу извршења пресуда и позива Комитет министара да у потпуности примјењује принцип супсидијарности, по којем државе уговорнице посебно имају избор средстава на располагању како би испуниле своје обавезе према Конвенцији;

3. Подсјећа на посебну улогу која је додијелена Комитету министара у вршењу његове надзорне функције према Конвенцији и наглашава захтјев да се надзор врши само на основу правне анализе пресуда Суда.

З. Приступање Европске уније Конвенцији

Конференција поздравља напредак постигнут у оквиру преговора о приступању Европске уније Конвенцији и охрабрује све стране да тај рад приведу крају како би се Комитету министара, што је прије могуће, доставио нацрт споразума о приступању и приједлози о неопходним измјенама и допунама Конвенције.

Проведба

Конференција:

1. Позива државе уговорнице, Комитет министара, Суд и Генералног секретара да осигурају provedбу овог Плана праћења који се надограђује на Интерлакен Акциони план;
2. Позива Комитет министара да:
  - а. настави са размишљањима о питању наплате такси подносиоцима представки, укључујући друга могућа нова процесна правила и праксе у вези са приступом Суду, и о ефикаснијим системима филтрирања који би, ако је то неопходно, захтјевали измјене Конвенције;
  - б. размисли о томе да ли је добро да се уведе поступак којим се највишим националним судовима омогућава да траже савјетодавна мишљења од Суда;
  - в. настави са припремама на изради поједностављеног поступка измјене и допуне одредби које се односе на организациона питања, укључујући и размишљање о начинима његовог увођења, тј. Статут Суда или новој одредби у Конвенцији.
3. Позива Суд да размотри и оцијени систем филтрирања од стране постојећих судија који краткорочно раде као судије појединци и да настави да истражују даље могућности филтрирања које не захтјевају измјене и допуне Конвенције;
4. У вези са Правилем 39, изражава очекивање да ће provedба приступа утврђеног у ставу А3 да доведе до знатног смањења броја привремених мјера које је Суд одобрио, и до брзог рјешавања оних представки у којима се оне изузетно примјењују, уз напредак постигнут за годину дана. Комитет министара се позива да се на ово питање врати за годину дана;
5. Позива државе уговорнице, Комитет министара, Суд и Генералног секретара да наставе са дугорочним стратешким размишљањима о будућој улози Суда;
6. Позива Комитет министара и државе уговорнице да се консултују са цивилним друштвом током provedбе овог Плана праћења, и по потреби, укључе га у дугорочна стратешка размишљања о будућој улози Суда;
7. Подсјећа државе уговорнице на њихову обавезу да до краја 2011. године доставе извјештај о подузетим мјерама за provedбу релевантних дијелова Декларације из Интерлакена и ове Декларације.

8. Позива Комитет министара да релевантним стручним одборима додијели мандате неопходне како би наставили рад на provedби Интерлакен Акционог плана у складу са календаром из тог плана и у свјетлу циљева утврђених овом Декларацијом;

9. Моли Турску као предсједавајућу земљу да ову Декларацију и Записник са Конференције у Измиру достави Комитету министара;

10. Позива сљедећу предсједавајућу земљу да прати provedбу ове Декларације заједно са Декларацијом из Интерлакена.